

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/220404

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 28 maart 2024 ontvangen aanvraag van elk[®] zuidoost B.V. om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De activiteiten gaan over de energetische renovatie van woningen binnen complex 3360, uitgevoerd aan de Molenstraat 4 t/m 18 (5366 BV) en Molenstraat 25 t/m 35 (5366 BT) te Megen in de gemeente Oss.

Gedeputeerde Staten van Provincie Noord-Brabant

Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend en bevat daardoor geen handtekening.

Besluit

Onderwerp

Op 28 maart 2024 hebben wij van elk® zuidoost B.V. een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van energetische renovatiewerkzaamheden aan complex 3360. Deze activiteiten vinden plaats aan de Molenstraat 4 t/m 18 (5366 BV) en Molenstraat 25 t/m 35 (5366 BT) te Megen in de gemeente Oss.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning,

- I. aan elk® zuidoost B.V., Bijsterhuizen 1108, 6546 AS Nijmegen, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten en rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 augustus 2024 tot en met 1 augustus 2027;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van deze vergunning;
- III. aan de vergunning voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Nader onderzoek Ecologische veldonderzoeken huismus, gierzwaluw en vleermuizen 2023 Complex 3360 Megen, P03077, 22 december 2023 (hierna: nader onderzoek)
 - Activiteitenplan soortenbescherming Complex 3360 Megen, P07338, 27 maart 2024 (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens van 6 juni 2024
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locatie(s) van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Is dit besluit aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Is het besluit niet rechtstreeks aan u gericht en bent u het er niet mee eens, dan kunt u alleen een bezwaarschrift indienen als het besluit directe gevolgen voor u heeft. Verstuur uw bezwaarschrift binnen 6 weken na de verzenddatum van het besluit.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.
- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:
Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

Kunt u ons ook uw telefoonnummer en e-mailadres geven? Zo kunnen wij samen met u de beste aanpak van de behandeling van uw bezwaar bespreken.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een bezwaarschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen om een voorlopige voorziening (griffierecht).

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor: rechtspraak.nl/bestuursrecht.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	7
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	7
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	7
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	7
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	9
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	10
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	12
3. CONCLUSIE	15
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	16
BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MAATREGELEN.....	17
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	18

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 28 maart 2024 hebben wij van elk[®] zuidoost B.V. een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. Het initiatief wordt uitgevoerd door Mooiland Woningcorporatie, maar de vergunning is op naam van de uitvoerder (elk[®] zuidoost B.V.) afgegeven. De aanvraag is op 6 juni aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/220404.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Artikelen 11.37, 11.38, 11.39 en 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: BAL) hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikelen 11.38, 11.39 en 11.40 van het BAL geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de ontheffing.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Artikelen 11.46 en 11.47 van het BAL hebben betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Het artikel 5.10, eerste lid, onder e van de Ow geven de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een ontheffing.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Artikel 11.54 van het BAL heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten en geeft de voorwaarden waaronder GS een vergunning kunnen verlenen.

Voor alle soorten geldt in alle gevallen de algemene zorgplicht (artikel 1.6 van de Ow). Het gaat dan zowel om beschermd als onbeschermd dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. Hierin wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over de energetische renovatiewerkzaamheden, zoals:

- na-isolatie van de spouwmuren door navulling,
- buiten dak isolatie van buitenaf
- en integrale kozijnvervanging

van de woningen op de volgende adressen: Molenstraat 4 t/m 18 en 25 t/m 35 te Megen in de gemeente Oss.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage van het aanvullend onderzoek, in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan en de aanvullingen van 6 juni 2024.

Er heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Hierin is geconstateerd dat de gebouwen binnen het betreffende complex onder andere beschikken over potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van de huismus en de gewone dwergvleermuis. Het nader onderzoek naar huismus heeft plaatsgevonden in 2023 volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het nader onderzoek naar gewone dwergvleermuizen heeft plaatsgevonden in 2023 volgens het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureaus).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er 8 nestlocaties van de huismus en één paarterritorium van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn in het plangebied (complex 3360).

Door de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen van de huismus en gewone dwergvleermuis vernield of beschadigd en wordt de gewone dwergvleermuis verstoord.

De nestlocaties van de huismussen zijn aangetroffen onder het pannendak. De nestlocaties van de huismussen zijn toegankelijk via de eerste rij dakpannen van het pannendak van de woningen. De nesten zijn aanwezig bij de woningen aan de Molenstraat 4, 6, 8, 16, 29, 31 en 35. Bij deze adressen is nest indicierend gedrag waargenomen, zoals roepende mannetjes of in- en uitvliegende mannetjes en vrouwtjes met voedsel en ontlasting pakketjes. Door de energetische renovatie van de woningen gaan de nestlocaties verloren of raken deze voor langdurige tijd ontoegankelijk. Het groen in de siertuinen heeft een foerageer- en schuilfunctie voor de huismus. Dit groen rondom de woningen blijft behouden, waardoor de voorgenomen energetische renovatie niet zal leiden tot het verloren gaan van leefgebied van de huismus.

Ook is in het projectgebied één paarterritorium van de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Bij de woningen binnen het paarterritorium is consistent een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen tijdens het paarseizoen. De locatie van de paarverblijfplaats is niet bekend, daarom wordt ervanuit gegaan dat de verblijfplaats zich in alle bebouwing binnen het paarterritorium kan bevinden. Bij de renovatie van de woningen wordt de spouw geïsoleerd en wordt het dak vervangen. Hierdoor gaat de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus en de gewone dwergvleermuis te verlenen.

Locatie

Het project is locatie-specifiek. Het betreft bestaande huurwoningen van Mooiland die gerenoveerd moeten worden. Van deze woningen voldoet het energielabel (gemiddeld D) niet aan de huidige eisen met het oog op de klimaatmodellen en leefbaarheid voor de huurders. Door de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren zal het energielabel van de woningen naar gemiddeld A/A+ gaan.

Inrichting en werkwijze

Per woningtype is door specialisten bepaald wat gezien de bouwkundige staat en financiële consequenties de meest efficiënte en effectieve werkwijze is om de energetische doelen te kunnen behalen. Om voldoende energiebesparing te kunnen halen en vochtinslag te voorkomen worden zowel de daken vervangen als de spouwmuur geïsoleerd. Andere werkwijzen, waarbij de verblijfplaats mogelijk bij zouden kunnen worden ontzien, behalen niet het gewenste resultaat of zijn kostentechnisch zo inefficiënt dat de kosten niet opwegen tegen het energetische rendement. Daarnaast zijn de daken van de woningen in dermate slechte staat dat dakvervanging eveneens nodig is om dit (pannen, panlatten, etc.) te herstellen.

De werkzaamheden zijn in lijn met de strategie Trias Energetica. Volgens deze vuistregels, bestaande uit drie stappen, is de eerste en belangrijkste stap om het energieverbruik terug te dringen (bijvoorbeeld door isolatie van de buitenschil). Hierna pas komt het gebruik/opwekken van duurzame energie en het efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen.

Aan de binnenzijde isoleren is niet mogelijk omdat je dan condensvorming in de constructie krijgt, en de isolatie dan nooit volledig mogelijk is. Daarnaast is dit in bewoonde staat niet haalbaar. Direct onder het dak zijn de slaapkamers aanwezig. Het plaatsen van een extra gevel aan de buitenzijde is kostentechnisch zo inefficiënt dat dit geen haalbare optie is. Hierdoor is het na-isoleren van de betreffende woningen door het na-isoleren van de spouwmuur op dit moment de enige reële oplossing om aan de gestelde voorwaarden van de overheid te kunnen voldoen binnen de gestelde tijd.

Om de verblijfplaatsen van vleermuizen in de spouwmuur te kunnen behouden kan ervoor worden gekozen om de spouwmuur niet te isoleren. Na-isolatie is echter een laagdrempelige, economisch aantrekkelijke oplossing om de schil van gebouwen te isoleren. Bij het niet isoleren van (een deel van) de spouw worden tocht- en vochtproblemen niet opgelost en kunnen er koudebruggen ontstaan. Daarom is dit niet wenselijk. Een betere alternatieve werkwijze is daarmee redelijkerwijs niet aan de orde.

Planning

De renovatiewerkzaamheden zullen starten in augustus 2024. Bij de woningen met huismusnesten wordt gestart met ongeschikt maken vanaf 1 september, zodat hier buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Hierdoor wordt buiten het broedseizoen van de vogels en buiten de winterrust van vleermuizen alle bebouwing ongeschikt gemaakt, en kunnen er geen vleermuizen aanwezig zijn in de spouw. De planning is aangepast om zoveel als mogelijk rekening te houden met de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten, middels het werken buiten de gevoelige periode dan wel het ongeschikt maken van de panden in een minder gevoelige periode. In deze situatie is er geen gunstigere opsomming voorhanden.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus en gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van het belang 'van de volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b en op grond van het belang 'van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De renovatie van woningen is een standaard onderdeel van de werkzaamheden van een woningcorporatie. Door de levensduur voldoen de woningen niet meer aan de huidige eisen op het gebied van isolatie en binnenklimaat. Om dit te verbeteren zijn sloop en renovatie de enige opties. Bij deze woningtypes is gebleken dat een energetische renovatie nodig is, en dat de woningen weer een duurzame toekomst hebben. De keuze voor renovatie is gemaakt, omdat het woonproduct in de toekomstige situatie weer hoogwaardig wooncomfort kan bieden. De eisen voor binnenklimaat, zoals beschreven in het Bouwbesluit 2012, hebben betrekking op isolatie en luchtverversingssystemen. Zonder deze maatregelen krijgen de woningen vochtintrede via kozijnen, maar ook veroorzaken de temperatuurverschillen condensatie, met schimmelvorming tot gevolg. Dit verslechtert het woonklimaat zodanig dat mensen gezondheidsklachten kunnen ondervinden. Vocht kan namelijk de ontwikkeling van schimmels, bacteriën en huismijt bevorderen. Daarnaast kan door een te vochtige omgeving formaldehyde vrijkomen uit plaatmaterialen zoals spaanplaat en multiplex. De aanwezigheid van schimmels, bacteriën, huismijt en formaldehyde kunnen allergieën en ademhalingsstoornissen zoals astma, bronchitis en chronische neusverkoudheid veroorzaken. Het isoleren van de spouwmuur zorgt voor minder vochtintrede. Hierdoor zijn de beoogde renovaties van belang voor de volksgezondheid.

Daarnaast worden de woningen regelmatig gecontroleerd op kwaliteit. Bij opnames wordt gecontroleerd wat de staat van de verschillende gebouwdelen is, en of deze aan de renovatie toe zijn. Bij het niet uitvoeren van werkzaamheden kunnen dakpannen en gevelpannen van het dak waaien, dakgoten verzakken etc. waardoor de openbare veiligheid in gevaar komt. Bij de werkzaamheden worden de woningen gerenoveerd zodat deze weer aan de huidige standaarden voldoen, wat voor een verbetering van de gezondheid zorgt. Ook loop je niet de kans dat door achterstallig onderhoud de bewoners en andere voorbijgangers gevaar lopen, wat de openbare veiligheid verbetert. Daarnaast voldoet de brandoverslag in de daken momenteel niet aan de huidige eisen. Het verbeteren hiervan is eveneens ten behoeve van de openbare veiligheid.

Door de voorgenomen werkzaamheden uit te voeren zal het energielabel van de woningen in het woningblok van gemiddeld D naar gemiddeld A/A+ gaan. De hoeveelheid gas die verstoekt wordt, zal als gevolg hiervan dalen waardoor de uitstoot CO₂ en stikstofverbindingen eveneens daalt. Dit heeft positieve milieueffecten tot gevolg.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 5) en de aanvullende gegevens van 6 juni 2024 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de huismus en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen huismus

- Ter compensatie van de te vernielen huismusnesten zijn er voor 1 april 2024 per te vernielen nest 2 alternatieve nestkasten geplaatst van het type HMT1 (Unitura) of vergelijkbaar. In totaal zijn er 16 huismuskasten opgehangen aan de Molenstraat 20, 26 en Burgemeester van de Ackerstraat 1, 2, 5, 8, 9 en 12.
- De nestkasten zijn binnen 200 meter van de huidige nestlocaties geplaatst met oriëntatie op het noorden en oosten.
- De kasten zijn geplaatst conform de voorwaarden uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).
- Er vinden geen verstorende werkzaamheden aan of direct rondom de huismuskasten plaats.

Tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

- Ter compensatie van de te verwijderen verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis zijn uiterlijk februari 2024 tijdelijke alternatieve vleermuiskasten aan de gevels van woningen in de omgeving geplaatst. In totaal zijn er 4 vleermuiskasten opgehangen aan Molenstraat 24 en Burgemeester van de Ackerstraat 3. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen zijn aan dezelfde gevels geplaatst als daar waar permanente verblijfplaatsen aanwezig zijn. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen van Burgemeester van de Ackerstraat 3 liggen binnen het aangetroffen paarterritorium. Binnen het onderzoek zijn geen paarterritoria gevonden direct rondom het plangebied, waarbij ook Molenstraat 24 nog binnen het onderzoeksgebied ligt. Er zijn geen andere paarterritoria en/of paarverblijfplaatsen waargenomen.
- De verblijfplaatsen zijn binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen geplaatst met oriëntatie op twee verschillende windrichtingen (zuid en west).
- De vleermuiskasten zijn van voldoende grootte (minimaal 50 x 20-30 centimeter).
- De vleermuiskasten zijn op het moment van ongeschikt maken reeds 6 maanden aanwezig en voldoen aan de gewenningsperiode.
- Er vinden geen verstorende werkzaamheden aan of direct rondom de vleermuiskasten plaats.
- Er wordt geen bouwverlichting gericht op de vleermuiskasten.

Ongeschikt maken

- Alle woningen binnen het complex worden tussen 1 augustus en 15 oktober 2024 met behulp van exclusion flaps, rugvulling en gootborstels ongeschikt gemaakt voor huismus en vleermuizen.
- Vanaf 1 augustus worden de woningen ongeschikt gemaakt zonder huismusnest en vleermuizen, zodat hier vanaf 12 augustus kan worden gestart met de werkzaamheden. De andere woningen worden vanaf 1 september ongeschikt gemaakt.
- Exclusion flaps worden minstens iedere meter aangebracht en minstens één bij ieder geveldeel. Zij worden aangebracht op locaties met de meest geschikte openingen.
- Door de constructies zijn de ruimten onder het dak niet meer toegankelijk voor huismus. Tevens kunnen vleermuizen wel uitvliegen, maar niet meer de gebouwen in.

- Welke maatregelen daadwerkelijk gekozen worden voor het ongeschikt maken, wordt verwoord in een ecologisch werkprotocol welke opgesteld wordt door de begeleidende ecooloog.
- Na het ongeschikt maken worden de werkzaamheden door de begeleidende ecooloog gecontroleerd of deze voldoende zijn om de vleermuizen te weren uit hun verblijfplaatsen.

Controlerende

- Enkele dagen na het ongeschikt maken van de bebouwing wordt een uitvliegcontrole uitgevoerd op de aanwezigheid van vleermuizen, mede met behulp van een batdetector en onder gunstige omstandigheden.
- Wanneer vleermuizen worden aangetroffen zullen maatregelen genomen moeten worden om deze verblijfplaatsen beter ongeschikt te maken, waarbij de vleermuizen het pand nog wel kunnen verlaten.
- Werkzaamheden kunnen enkel worden gestart na expliciete toestemming van de begeleidend ecooloog.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen huismus

- De exacte inpassing van de toekomstige situatie is nog niet bekend.
- Tijdens de werkzaamheden worden in totaal 16 nestkasten in het overstek van de woningen ingebouwd. De nestkasten die gebruikt worden om in het overstek of onder de dakgoot te verwerken betreffen huismuskast HMP3 (Unitura) of vergelijkbaar.
- Indien er geen geschikte overstek of dakgootbetimmering aanwezig is, wordt gebruik gemaakt van inbouwkasten voor huismus of gierzwaluw HMP2 (Unitura).
- De nestkasten worden geplaatst in de buurt van de huidige nesten en per nest zal er minstens 1 kast zo dichtbij mogelijk worden geplaatst.
- De plaatsing zal voldoen aan de eisen gesteld in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023).

Permanente alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

- De exacte inpassing van de toekomstige situatie is nog niet bekend.
- Als permanent alternatief worden de daken in de toekomstige situatie toegankelijk gemaakt. Dit vindt plaats door de lat achter de boeiboorden of het overstek iedere 2 meter voor circa 60 millimeter te laten kieren. Hierdoor ontstaat een geschikte toegang naar de ruimte achter de boeiboorden en de inrichting is zodanig dat via deze ruimte ook de ruimte onder de pannen bereikt kan worden.
- De afmetingen van de ruimte achter de boeiboorden betreft de hele breedte van de kopgevels (circa 8 meter) x 20 millimeter diep x 300 millimeter hoog. Omdat de kopgevels de dakrand volgens is het verschil tussen het laagste en hoogste punt circa 2 meter.
- Iedere kopgevel binnen het plangebied krijgt één opening achter de boeiboord aan iedere dakzijde. Er zijn 16 kopgevels binnen het plangebied aanwezig. Er worden 32 openingen achter de boeiboorden gemaakt.
- De kopgevels zijn noord en zuid georiënteerd, waarmee variatie in binnenklimaat aanwezig is. De ruimte achter de boeiboord is van de goot tot de nok toegankelijk, wat variatie aan temperatuur geeft. Ook kunnen de vleermuizen van en naar de ruimte onder de pannen.
- De binnenzijde van de ruimte is geschikt om aan vast te houden, omdat dit uit baksteen, houten afwerking en daarboven de zijkant van een PIR-plaat betreft. Deze materialen zijn voldoende ruw voor vleermuizen om aan vast te houden en irriteren of rafelen niet. De buitenzijde van de ruimte is de binnenkant van de boeiboord en deze wordt met de ruwe zijde naar binnen geplaatst (beperkte grip).

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus en gewone dwergvleermuis:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 weken voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Dit besluit kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 2) en de aanvullende gegevens van 6 juni 2024.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controlerende en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 weken voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl. Vermeld hierbij het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting

¹ Wat wij hieronder verstaan staat in de toelichting op het aanvraagformulier:
https://www.brabant.nl/applicaties/producten/beschermde_dieren_en_planten_6553

van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

11. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden middels de beschreven maatregelen, zoals het toepassen van exclusion flaps, rugvulling en/of gootborstels.

Dit voorschrift is opgenomen omdat bij de maatregelen staat beschreven dat de daadwerkelijk gekozen methode voor het ongeschikt maken later wordt bepaald en wordt vastgelegd in het ecologisch werkprotocol. Het is daarbij niet duidelijk of de gekozen methode zal bestaan uit de eerder omschreven maatregelen. Middels dit voorschrift wordt dit gespecificeerd.

12. Het ongeschikt maken mag pas gebeuren nadat door een ecooloog is geconstateerd dat de nesten van de huismussen verlaten zijn en er geen jongen of eieren meer in het nest aanwezig zijn.

Dit voorschrift is opgenomen omdat huismussen een vervolglegsel kunnen hebben en er niet ongeschikt gemaakt mag worden wanneer het nest nog in gebruik is.

13. Op het moment van ongeschikt maken en de 3 daaropvolgende nachten moeten de weersomstandigheden tijdens de eerste 2 uur na zonsondergang overeenkomen met de eisen die het dan geldende Vleermuisprotocol stelt voor de weersomstandigheden tijdens het onderzoek doen naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat de vleermuizen daadwerkelijk uitvliegen na het ongeschikt maken en om te borgen dat ze onder gunstige omstandigheden een andere verblijfplaats kunnen zoeken.

14. Wanneer een opening direct permanent wordt afgesloten, dient gecontroleerd te worden dat vleermuizen via een exclusion voorziening de verblijfplaats kunnen verlaten. Wanneer dit niet zeker is, dient de opening te worden afgesloten middels een exclusion voorziening. In het ecologisch werkprotocol moet worden vastgelegd op welke wijze gecontroleerd wordt of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is.

Dit voorschrift is opgenomen om te borgen dat vleermuizen hun verblijfplaats altijd kunnen verlaten via een exclusion voorziening nadat de verblijfplaatsen ontoegankelijk zijn gemaakt.

15. Gedurende de periode tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden dient de functionaliteit van de ontmoedigingsmaatregelen gemonitord te worden en waar nodig gerepareerd te worden. Indien ontmoedigende maatregelen gerepareerd zijn, dient opnieuw een controleronde te worden uitgevoerd zoals hierboven beschreven.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te voorkomen dat exclusion voorzieningen loslaten en/of kapotgaan gedurende de periode tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden, waardoor de vleermuizen of huismussen de te slopen bebouwing opnieuw kunnen gaan bewonen. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke dagen de voorzieningen gecontroleerd en eventueel gerepareerd zijn.

16. Bij het ongeschikt maken mag geen opschuimend en uithardend (vul)schuim (PUR) gebruikt worden. Dergelijk (vul)schuim mag alleen gebruikt worden nadat de woningen al ongeschikt zijn gemaakt, er een controlerende heeft plaatsgevonden conform het voorschrift over de controlerende én er is vastgesteld dat er geen vleermuizen meer aanwezig zijn.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat vleermuizen vastkleven of verstrikt raken in het (vul)schuim of onverhoopt opgesloten worden.

Controlerende

17. Tussen het ongeschikt maken en de controlerende dienen ten minste 3 dagen te zitten, zodat vleermuizen de tijd hebben de verblijfplaats te verlaten.
18. De controlerende ten behoeve van het uitsluiten van de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van het Vleermuisprotocol 2021. Met uitzondering van de neerslag. Tijdens de gehele controlerende moet het droog zijn. In het logboek dient te worden aangegeven hoe is voldaan aan de richtlijnen uit het vleermuisprotocol 2021. Daarbij dient ook te worden ingegaan op personele inzet en overzichtelijkheid van het plangebied.
19. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controlerende is uitgevoerd en wat de resultaten van de controlerende waren. De datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controlerende dient in het logboek beschreven te staan.
20. In het logboek dient te worden opgenomen wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard.

De bovenstaande voorschriften over de controlerende zijn opgelegd om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Onverwacht aantreffen soorten

21. Indien tijdens de werkzaamheden toch huismussen of gewone dwergvleermuizen worden aangetroffen, dient het werk direct stopgezet te worden. Vervolgens dient de ecooloog geraadpleegd te worden om een plan op te stellen hoe hiermee wordt omgegaan. De werkzaamheden morgen pas hervat worden als de huismus/gewone dwergvleermuis uit het gebouw verdwenen is. In het logboek dient te worden vastgelegd hoe er wordt omgegaan met de aanwezige soort.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat individuen van deze soorten gewond of gedood worden wanneer deze onverwacht nog aanwezig zijn.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen huismus

22. De permanente alternatieve verblijfplaatsen mogen niet te heet worden in de zon. Ze dienen tussen 09:00 en 19:00 uur in de schaduw te hangen, of op een noord- of oostgevel geplaatst te zijn.

Dit voorschrift is opgenomen om te voorkomen dat de nestkasten te heet worden, waardoor de eieren niet uit kunnen komen en jongen dood kunnen gaan.

23. De kasten dienen binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats te worden gerealiseerd.

Dit voorschrift is opgenomen omdat de kasten nog niet zijn geplaatst, waardoor niet beoordeeld kan worden of de kasten conform het Kennisdocument zijn geplaatst.

Permanente alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

24. De verblijfplaats achter de boeiboorden heeft een minimale grootte van 15 centimeter breed bij 80 centimeter hoog.
25. De permanente alternatieve verblijfplaatsen dienen een vrije aanvliegeroute te hebben, op minimaal 4 meter hoogte te hangen, vrij te zijn van kunstlicht, vrij te zijn van verstoring en buiten bereik van predatoren te hangen.
26. In het logboek dient met behulp van tekst én foto's te worden vastgelegd hoe de binnenkant en de buitenkant van de verblijfplaatsen eruit komt te zien.

Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen zodat de verblijfplaatsen op de juiste wijze zijn gerealiseerd en dit kan worden gecontroleerd.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

27. De tijdelijke voorzieningen dienen in stand te worden gehouden totdat de permanente voorzieningen gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiodes conform de Kennisdocumenten en aangetroffen functies.
28. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden buiten de meest kwetsbare periodes – de kwetsbare periode is voor vleermuizen de winterperiode (15 oktober tot 1 april) – en voor de huismus de broedperiode (1 maart tot 30 september).
29. Vóór het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen individuen in aanwezig zijn.
30. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen mag slechts plaatsvinden binnen de ontheffingsperiode. Indien een tijdelijke voorziening buiten de ontheffingsperiode verwijderd wordt, zal onderzoek uitgevoerd moeten worden naar de functionaliteit van de verblijfplaats. Als uit onderzoek blijkt dat de voorziening in gebruik is of is geweest, kan het verwijderen van de voorziening enkel plaatsvinden met een aanvullende ontheffing.

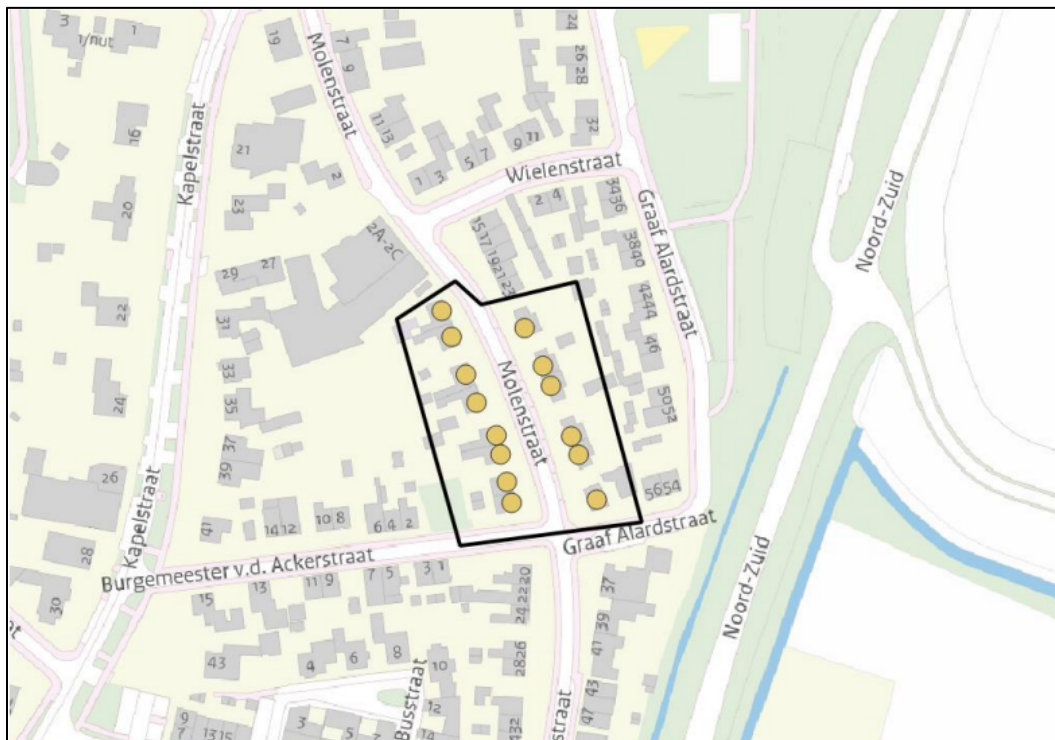
Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het vleermuizen verstoord.

Door het nemen van maatregelen en de inrichting van het gebied voor, tijdens en na afloop van de werkzaamheden, komt de staat van instandhouding van de huismus en gewone dwergvleermuis niet in het geding, door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

3. Conclusie

De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus en gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

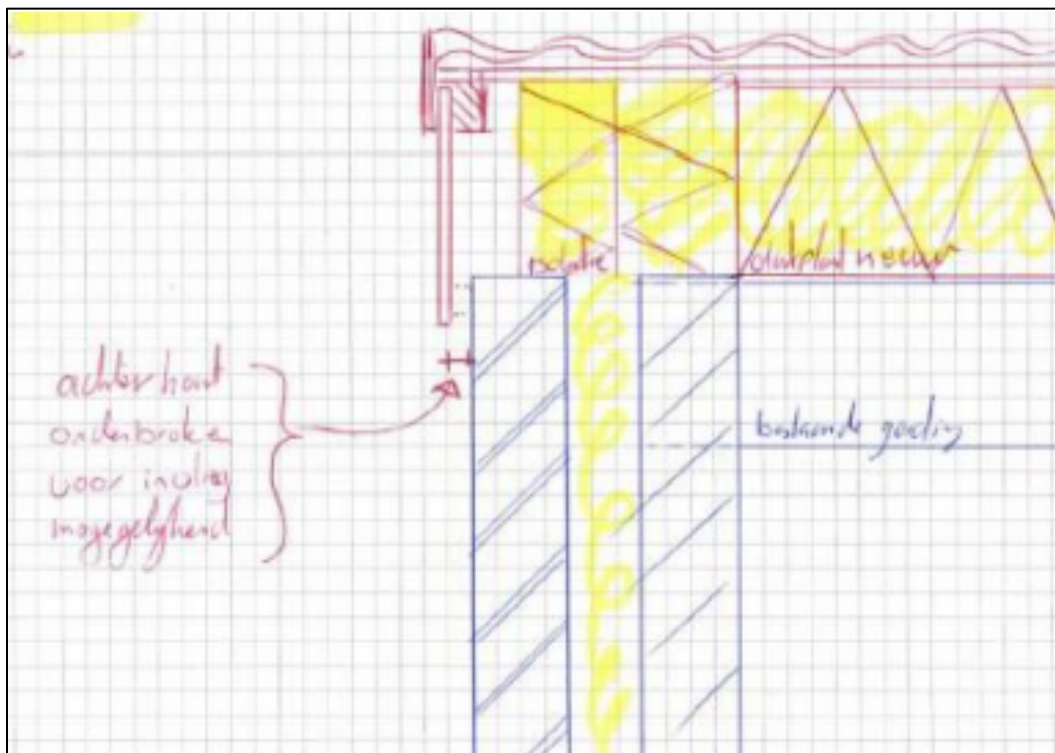

Figuur 1. Locatie complex 3360. De activiteiten vinden plaats binnen het zwart omlijnde gebied. Het betreft de woningen op de volgende adressen: Molenstraat 4 t/m 18 en 25 t/m 35.

Bijlage 2. Locatie van de maatregelen

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor huismus en gewone dwergvleermuis.

Figuur 3. Permanent alternatieve verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis achter boeiboorden.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten	
Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna- activiteit	
<u>Gegevens</u>	
Aanvraagnummer	Z/220404
Naam initiatief	Energetische renovatie complex 3360 te Megen
vergunningsperiode	voor de periode van 1 augustus 2024 tot en met 1 augustus 2027
Vergunninghouder
Naam aanvrager
Adres
PC-Woonplaats
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>	
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden
Telefoonnummer (vast)
Telefoonnummer (mobiel)
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering
Locatie(s) werkzaamheden
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen
Datum start werkzaamheden
Overzicht planning werkzaamheden
<p><i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 weken van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i></p>	
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl